

močno razširjeno komisijo naših najbolj eminentnih geografov zagovarjal kar na terenu, kar je praktično že pomenilo začetek njegovih številnih sodelovanj pri vodstvu domačih in tujih geografskih ekskurzij v tem delu Slovenije in pri organizaciji domačih in mednarodnih strokovnih srečanj. Žal je svoje bogato znanje in praktične izkušnje pisno predstavil le v Geografskem obzorniku, v elaboratih in izvedenskih poročilih.

Sicer pa je njegova strokovna pot podobna še nekaterim uveljavljenim geografom iz njegove generacije; od mladega učitelja po raznih krajih severovzhodne Slovenije, izrednega študija geografije in zgodovine na PF in druge stopnje na Filozofski fakulteti v Ljubljani do profesorja in ravnatelja na nižji gimnaziji v Svečini in na Srednji kmetijski šoli v Mariboru ter regionalnega načrtovalca.

Vedno delaven in voljan pomagati je jubilarnt med kolegi nadvse priljubljen in zaželen sogovornik in sodelavec, zato mu prijatelji in številni mariborski geografi želimo še dolgega zdravja in veliko delovne vneme.

Mirko Pak

Ob šestdesetletnici Pavla Mihevc

Jeseni leta 1996 je slavil šestdesetletnico Pavle Mihevc. Ob vsakem jubileju se seveda vprašamo, kakšno "sporočilo" je slavljenec pustil svojim sodelavcem, pa tudi tistim, ki bodo njegovo delo nadaljevali. Mislim, da lahko ob jubileju Pavleta Mihevc z veseljem ugotovimo, da je bilo njegovo delo vsestransko plodno, interdisciplinarno, a vedno tudi geografsko.

Ne bom se spuščal v podrobnosti njegovega strokovnega dela. Poudariti hočem predvsem tiste značilnosti njegovega dela, ki se mi zdijo bistvene. Pavle Mihevc se je že pred diplomo, leta 1961, zaposlil na Urbanističnem inštitutu RS, ki je bil v tistih letih šele na začetku svojega razvoja. Na inštitutu je ostal do danes, z vmesnim stažiranjem Biroju za regionalno prostorsko planiranje pri takratnem Sekretariatu za urbanizem SRS.

V prvih letih je delal predvsem v okviru raziskav, ki jih je vodil pokojni dr. Vladimir Kokole. Pozneje se je vedno bolj vključeval v neposredno izdelavo regionalnih in občinskih družbenih planov oziroma njihovih prostorskih sestavin. Kot nosilec ali sodelavec pri izdelavi številnih planov občin (npr. Krško, Kranj, Jesenice, Grosuplje, Liti ja, Vrhnika, Logatec itd.) si je pridobil veliko izkušenj pri interdisciplinarnem delu, saj je vedno sodeloval tudi s predstavniki drugih strok (arhitekti, ekonomisti, etnologi, sociologi, krajinarji itd.). V obdobju okoli leta 1970 je bil v inštitutu odgovoren za pripravo strokovnih gradiv za Regionalni plan Dolenjske in kasneje za tako imenovani "Regionalni plan Ljubljane 2000". Podobno je pozneje delal tudi pri pripravi programa regionalnega razvoja Suhe krajine in Notranjske.

Vsak pripravljalec razvojnega načrta, pa naj gre za občinskega ali regionalnega, se sreča z vprašanjem, ali se ga bo loteval formalistično ali pa bo skušal spoznati tudi globlje vzroke za dogajanja v družbi in prostoru. Pavle Mihevc je to delo dobro opravljal in vedno upošteval tudi širša vprašanja, razloge in tendence, ki jih površen in neizkušen izdelovalec plana pogosto niti ne opazi. V raziskovalnih nalogah se je poglobljeno ukvarjal z vprašanji razvoja in urejanja podeželja, urbanizacijskimi procesi in razmerjem med središči in njihovimi zaledji. Eden od njegovih pomembnih strokovnih prispevkov je predlog razvrstitve naselij za potrebe prostorskega načrtovanja. V številnih družbenih načrtih občin, tudi tistih, ki so jih izdelale druge ustanove, je bila njegova metoda razvrščanja naselij upoštevana. Sistem pridobivanja sredstev za raziskovalne naloge pa žal ni omogočil, da bi lahko objavil z izkušnjami iz prakse dopolnjen priročnik za planerje (tipologijo naselij za planerje).

V novejšem času je Pavle Mihevc vložil veliko truda v dopolnjevanje vsebine in nove tehnike izdelave občinskih prostorskih načrtov. Zavedal se je namreč, da računalniška tehnika lahko da dobre rezultate le, če jo uporabljamo predvsem kot sredstvo in ne kot cilj. Računalniške tehnike same po sebi so pri nas sicer zelo razvite. Glede njihove smotrne in poglobljene uporabe za potrebe načrtovanja pa smo še zelo v zaostanku. Ob računalniški izdelavi "Problemske karte" občine Kočevja in še posebej prostorskega plana občine Logatec, katere nosilec je bil Pavle Mihevc, pa je bil prav v tem smislu napravljen korak naprej. Omogočeno je predvsem lažje ugotavljanje neskladij med razvojnimi cilji posameznih resorjev in predstavitev različnih razvojnih možnosti. Prostorski plan občine Logatec bi lahko služil tudi kot vzorčni primer priprave občinskega prostorskega načrta v prehodnem obdobju.

Pri pripravi podrobnih prostorskih aktov (PUP) je Pavle Mihevc vedno upošteval tudi razvojni vidik. V strokovnih člankih tudi vedno poudarja, da morajo biti npr. tako imenovani programi CRPOV (celostni razvoj podeželja) sestavina razvojnega koncepta širšega območja in tudi vključeni v planske dokumente.

V raziskovalnem delu so Pavleta Mihevca posebej zanimala vprašanja celostnega razvoja podeželja, kar poudarja tudi v številnih člankih. Značilno je, da je znal najti primerno skladnost med tehniko obdelave ter med globljim in širšim razumevanjem obravnavanega problema.

Teme, kot so politike v odprtem prostoru, razvoj in urejanje vasi, metodologija prostorskega načrtovanja, poselitveni razvoj, razvoj prebivalstveno ogroženih območij, podeželje kot prostorska načrtovalska posebnost, regionalni razvoj posameznih območij v Sloveniji, odnos med mestom in vasjo, so bile vsebinski okvir številnih raziskovalnih nalog.

Pavle Mihevc se je pri svojem delu poglobil tudi v strokovno izrazoslovje. Pomembna je njegova vloga pri pripravi prvega terminološkega slovarja za potrebe prostorskega načrtovanja.

Vedno je upošteval potrebo po usmerjanju razvoja na regionalni ravni in je tudi

poudarjal potrebo po usklajevanju resorskih interesov na državni, regionalni, občinski in krajevni ravni.

Poudariti je tudi treba, da ima Pavle Mihevc smisel za zdravo presojo, kajti na prvi pogled vabljive rešitve tudi na strokovnem področju kaj rade vodijo na stransko pot. Značilna je tudi njegova kritičnost do sebe, zaradi česar nekateri rezultati njegovega dela še niso bili dovolj opaženi.

Kljub šestdesetletnici upamo, da bo Pavle Mihevc s svojim raziskovalnim, svetovalnim in strokovnim delom še dolgo nadaljeval.

Lojze Gosar

Ob šestdesetletnici profesorja dr. Mirka Paka

Slavljenec sodi v generacijo geografov iz šestdesetih let, za katero je značilna poudarjena socialnogeografska raziskovalna problematika, a tudi iskanje in usmeritev v nova, do takrat manj razvita področja v slovenski geografiji. Strokovno se je izpopolnjeval pri profesorjih Hartkeju in Ruppertu v Münchnu, Bobeku na Dunaju in De Vries Reilinghu v Amsterdamu. Kljub njegovi kasnejši pretežni naravnosti v preučevanje mestnih naselij pa je tako za njegovo starejše kot kasnejše raziskovalno obdobje še vedno značilen socialnogeografski in kompleksni regionalni raziskovalni pristop. Pri tem ga je kot Mariborčana nedvomno pritegnila severovzhodna Slovenija, ki smo jo pretežno tamkaj živeči geografi pod mentorstvom prof. Ilešiča in s sodelovanjem prof. Klemenčiča v tistem času sistematično preučevali.

Dr. Pak je diplomiral leta 1961 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, opravljal delo asistenta in leta 1965 doktoriral na isti ustanovi. Leta 1968 je bil izvoljen za docenta, leta 1977 za izrednega in leta 1988 za rednega profesorja. Njegovo pedagoško delo je usmerjeno v urbano geografijo, regionalno geografijo ozemlja nekdanje Jugoslavije in Evrope.

Bogata raziskovalna dejavnost z vrsto objavljenih znanstvenih prispevkov v tujini je tesno povezana z nenehnimi strokovnimi stiki na tujih in domačih geografskih ustanovah. Predvsem je treba omeniti večkratna daljša in krajša bivanja v Amsterdamu, Frankfurtu, Münchnu, Varšavi, Bratislavi, Heidelbergu, Dunaju, Berlinu, Regensburgu, Bayreuthu, Münstru, Marburgu/L in v Švici, kjer je sledil dosežkom urbane geografije, zlasti proučevanjem socialnogeografske in funkcijske zgradbe mest. Sodi med tiste geografe, ki so svoja teoretična spoznanja gradili, preverjali in dopolnjevali s sodelovanjem na številnih medinstitutskih raziskovanjih doma in v tujini, še zlasti s poljskimi geografi. Prav dr. Pak je eden redkih, ki si je nenehno prizadeval za povezovanje geografskih ustanov doma in v zamejstvu.

Bogate izkušnje je večkrat posredoval študentom na univerzah v Frankfurtu, Regensburgu, Marburgu/L in jugoslovanskih univerzah ter kot gostujoči profesor v